

СИЛЛАБУС

ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проскуріна Неля Миколаївна
Консультації: понеділок, о 14:00, 121 каб.
Контактна інформація: доктор економічних наук, професор кафедри обліку та оподаткування,
5 навч. корпус, 121 каб.

1. Про що цей курс?

Курс «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності» є необхідною складовою підготовки фахівців економічного профілю. Вивчення навчальної дисципліни «Внутрішній і зовнішній аудит» спрямований на отримання сучасних знань та необхідних практичних навичок відображення в системі обліку зовнішньоекономічних операцій, дозволяє досягти розуміння принципів організації обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання, оцінити їх вплив на конкурентоспроможність підприємства, ефективність його діяльності на міжнародному ринку.

Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних фахівцям економічних підрозділів підприємств незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання.

2. Як відбуватиметься навчання?

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год.				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д. ф.	з /дист. ф.	о/д. ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д. ф.	з /дист. ф.									
1	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
2	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
3	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
4	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
5	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
6	15	6	2	3	1	3	1	9	13	5	5	10
Усього за змістові модулі	90	36	12	18	6	18	6	54	78	30	30	60
Підсумк. семестр. контроль залік	30							30	30	20	20	40
								84	108			
Загалом		120						100				

Форма підсумкового контролю – залік.

3. Яка мета нашого курсу?

Метою викладання навчальної дисципліни «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності» є ознайомлення студентів із принципами та особливістю бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємств та порядок оподаткування зовнішньоекономічних операцій. У процесі вивчення предмету студенти систематизують теоретичні знання і практичні навички з бухгалтерського обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності» є:

- визначення принципів здійснення зовнішньоекономічних операцій;
- ознайомлення із міжнародними умовами торгівлі та процедурами здійснення митного контролю;
- вивчення теоретичних засад впровадження зовнішньоекономічної діяльності;
- засвоєння методики та особливостей організації бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності;
- засвоєння вимог податкового законодавства щодо зовнішньоекономічних операцій;
- опанування методикою аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-03. Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом.</p> <p>ЗК-04. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК-05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-06. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК-07. Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в широкому діапазоні практичної роботи за фахом та повсякденному житті.</p> <p>ЗК-08. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-09. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-11. Здатність презентувати результати проведених досліджень.</p> <p>СК-2. Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі, малюнки, презентації).</p> <p>Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій, ситуаційні завдання).</p>

<p>СК-4. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК-5. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК-8. Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію.</p> <p>СК-12. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>	
<p>РНЗн-1. Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>РНЗн-2. Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.</p> <p>РНЗн-4. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.</p> <p>РНЗн-5. Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p> <p>РНУ 1. Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований, практичний).</p> <p>Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовим модулем.</p>
<p>РНЗЗ-1. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.</p> <p>РНЗЗ-2. Застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p> <p>РНЗЗ-4. Аналізувати розвиток системи і моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, практичний).</p> <p>Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підсумкове практичне завдання (ПРСЗ); – залік.

<p>РНК-1. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння його ринкового позиціонування;</p> <p>РНК-2. Вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.</p> <p>РНК-3. Уміння спілкуватись науковою та професійною мовою, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та принаймні однією із поширених європейських мов.</p> <p>РНК-4. Використовувати різноманітні методи, зокрема сучасні інформаційні технології, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.</p> <p>РНАіВ-1. Дотримуватися здорового способу життя, виявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>РНАіВ-2. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.</p>	
---	--

4. Як буде організоване навчання?

4.1 Лекційні заняття

Читання лекцій з даної дисципліни проводиться традиційним способом. Студентам надається можливість для самопідготовки і підготовки до іспиту використовувати електронний варіант конспекту лекцій, підготовлений викладачем у відповідність з планом лекцій. При роботі використовується діалогова форма ведення лекцій з постановкою і вирішенням проблемних завдань, обговоренням дискусійних моментів і т.д.

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності	1	1
	Договірні відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2	
2	Поняття валютних цінностей та облік операцій з ними	3	1
3	Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності	3	1
4	Облік експортних операцій	1	1
	Облік лізингових та транспортних операцій у ЗЕД	2	
5	Облік комісійних та консигнаційних операцій	2	1
	Облік інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності	1	
6	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	3	1
Разом		18	6

На лекційних заняттях теми розглядаються в розрізах наступних питань:

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Договірні відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Основні причини розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни. Структура зовнішньоекономічних зв'язків. Поняття, види та об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності. Методи здійснення експортно-імпортних операцій. Торгово-посередницькі операції. Переваги і недоліки при збуті продукції через торговельних посередників. Види посередників залежно від характеру взаємовідносин підприємства і торговельного посередника. Способи винагороди посередників. Завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Принципи, на яких базується система ЗЕД в Україні. Суб'єкти ЗЕД та порядок їх реєстрації. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку ЗЕД. Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах – суб'єктах ЗЕД. Особливості організації бухгалтерського обліку у розрізі відкриття окремих рахунків аналітичного обліку. Принципи оподаткування суб'єктів ЗЕД. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Органи державного регулювання ЗЕД. Правові режими. Національний режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим. Валютне регулювання і валютний контроль. Мито. Нетарифне регулювання. Ліцензування та квотування ЗЕД.

Інформації в системі бухгалтерського обліку Зовнішньоекономічний договір (контракт). Функції, що повинен виконувати ЗЕД-договір. Контракт міжнародної купівлі-продажу. Контракт разового постачання. Контракт на постачання комплектного устаткування. Контракти з періодичною поставкою. Контракт з оплатою у грошовій і в товарній формі. Попередній контракт. Термінові контракти. Етапи підготовки до укладання контракту. Фактори, що вивчаються під час підготовки зовнішньоторговельного контракту. Порядок укладання та виконання договорів купівлі-продажу. Погодження умов ЗЕД-договору сторонами з функціональними підрозділами своєї організації. Законодавчі та нормативні акти України, що регулюють питання форми, порядку складання і виконання зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Зміст і структура зовнішньоекономічного договору (контракту): преамбула; предмет договору; кількість та якість товару, обсяги виконання робіт, надання послуг; базисні умови поставки товарів; ціна та загальна вартість договору (контракту); умови платежів; умови здавання (приймання) товару (робіт, послуг); пакування та маркування товару; формажорні обставини; санкції та рекламації; урегулювання спорів. Вибір і відображення в контракті базисних умов поставки. “Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів”, або правила “Інкотермс”. Тлумачення умов поставок за правилами “Інкотермс-2010”. Порядок реєстрації зовнішньоекономічного контракту.

Змістовий модуль 2. Поняття валютних цінностей та облік операцій з ними.

Нормативно-правові документи, що регулюють валютні операції учасників ЗЕД. Визначення операцій з валютними цінностями та операцій в іноземній валюті. Склад валютних цінностей у відповідності до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Умови виконання операцій в іноземній валюті. Вільноконвертована валюта та валюта з обмеженою конвертованістю. Побудова класифікатора іноземних валют. Рахунки в банках в іноземній валюті: види та порядок відкриття. Операції, які здійснюються з поточного рахунку в іноземній валюті юридичних осіб-резидентів.

Відображення валютних засобів і операцій з ними у бухгалтерському обліку. Порядок ведення аналітичного і синтетичного обліку іноземної валюти. Облік іноземної валюти в касі. Визначення курсової різниці, об'єкти визначення курсових різниць. Монетарні та немонетарні статті балансу відповідно до П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів». Облік курсових різниць. Рахунки, що використовують для відображення позитивної чи негативної курсової різниці.

Змістовий модуль 3. Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

Сутність і способи розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. Форми міжнародних розрахунків та їх облік: Розрахунки банківським переказом. Акредитивна форма розрахунків. Інкасова форма розрахунків. Розрахунки у формі відкритого рахунка. Розрахунки за допомогою чеків. Розрахунки за допомогою векселів. Факторингові операції. Загальні засади експортно-імпортних операцій Світові ціни та їх класифікація. Довідкові ціни. Розрахункові ціни. Ціни статистики зовнішньої торгівлі. Біржові котирування. Ціни фактичних угод і контрактів. Способи фіксації цін. Знижки на ціни: бонусні знижки, тимчасові знижки, дилерські знижки, кількісні знижки, «сконто», спеціальні знижки. Контрактна, фактурна, митна та облікова вартість у експортно-імпортних операціях. Методи ціноутворення. Види митних платежів – порядок нарахування та сплати: митні збори; мито; єдиний збір, що стягується в пунктах перетину митного кордону України; акцизний податок; ПДВ. Митне оформлення та митний контроль при здійсненні експортно-імпортних операцій.

Змістовий модуль 4. Облік експортних операцій. Облік лізингових та транспортних операцій у ЗЕД.

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку експортних операцій. Вимоги, що висуваються до здійснення експортних операцій. Генеральні, разові і відкриті ліцензії для здійснення експортної діяльності. Вимоги, що висуваються до поміщення товарів у митний режим експорту. Терміни проведення розрахунків за експортними операціями. Штрафні санкції за порушення термінів. Контроль банку за експортними операціями. Особливості документального забезпечення митного оформлення експорту. Декларування експортних операцій. Характеристика товаросупровідних документів. Визначення митної вартості в залежності від умов поставки експортних товарів. Перелік супутніх послуг, які прямо пов'язані з експортом товарів. Підходи до оподаткування ПДВ в залежності від змісту експортної операції. Операції з експорту товарів та супутніх послуг з вивозом за кордон. Операції з експорту робіт, послуг з вивозом за кордон. Митний збір в експортних товарних операціях. Способи платежу податків, зборів і обов'язкових платежів. Бухгалтерський облік митних платежів. Відвантаження товарів іноземному покупцю за правилом першої події. Визнання та визначення суми доходу за експортними операціями. Облік операцій, якщо першою подією є одержання авансу в іноземній валюті; якщо першою подією є відвантаження продукції (товарів, робіт, послуг).

Змістовий модуль 5. Облік комісійних та консигнаційних операцій. Облік інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку імпортних операцій. Загальна характеристика імпортних операцій. Термін здійснення імпортних операцій.

Порядок здійснення контролю за імпортними операціями: попереднє декларування та попереднє повідомлення. Основні завдання бухгалтерського обліку імпортних операцій. Первісна вартість імпортних товарів відповідно до вимог стандарту 9 "Запаси". Облік розрахунків за податковими платежами і зборами в операціях імпорту товарів. Об'єкти оподаткування ввезених на територію України товарів для акцизного збору та податку на додану вартість. Методика обчислення акцизного збору по товарах, що підлягають та не підлягають обкладенню митом. Порядок нарахування ПДВ при імпорті товарів. Відстрочка оплати ПДВ шляхом видачі податкового векселя. Процедура оформлення векселя. Бухгалтерські записи операцій з податковими векселями. Операції з обліку імпортних товарів на умовах оплати за фактом поставки. Облік імпортних товарів на умовах перерахування авансу в іноземній валюті. Особливості податкового обліку операцій з імпорту товарів. Особливості документального забезпечення імпорту робіт, послуг. Особливості оподаткування імпортованих робіт, послуг. База оподаткування ПДВ імпорту робіт, послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту.

Поняття міжнародної товарообмінної операції. Товарообмінний (бартерний) договір як різновид обміну. Зміст бартерного договору. Бухгалтерський облік бартерних операцій. Визначення доходів від реалізації товарів, робіт за товарообмінними операціями. Визначення балансової вартості одержаних активів або витрат (по роботам, послугам). Особливості оподаткування бартерних операцій. Визначення давальницької сировини та операцій з нею у зовнішньоекономічній діяльності. Перелік операцій з переробки давальницької сировини відповідно до законодавства. Договір на переробку давальницької сировини у зовнішньоекономічній діяльності, його зміст. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Особливості заповнення вантажної митної декларації. Особливості оподаткування операцій з давальницькою сировиною в залежності від виду операцій. Загальні принципи бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною. Облік у резидента-виконавця в залежності від способу оплати послуг з переробки.

Змістовий модуль 6. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття консигнаційних та комісійних операцій. Митний склад: поняття та види. Розміщення товарів на митному складі. Поміщення товарів у митний режим митного складу. Зберігання товарів у митному режимі митного складу. Завершення митного режиму митного складу. Порядок відкриття та експлуатації митних складів. Відображення консигнаційних операцій в обліку у консигнантаекспортера. Відображення господарських операцій в обліку у консигнатора-резидента. Облік комісійних операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Оподаткування посередницьких операцій: податок на прибуток, ПДВ. Комісія на купівлю у сфері ЗЕД. Облік реекспортних операцій. Підстави для повернення у ЗЕД. Митне операцій: мито, податок на прибуток, ПДВ. Облік реімпортних операцій. Правові наслідки повернення товару. Документальне оформлення. Митний режим повернення товарів. Митний режим «Імпорт». Митний режим "Реімпорт». Митний режим «знищення або руйнування». Валютний контроль. Повернення: облік з податку на прибуток, ПДВ. Бухгалтерський облік. Порядок документального оформлення операцій службового відрядження за кордон. Тривалість відрядження за кордон. Складання попереднього кошторису витрат. Обов'язковість видачі авансу на відрядження. Готівкова та безготівкова форми видачі авансу. Норми видачі готівкової іноземної валюти на відрядження.

Класифікація інвестицій за видами вкладень; за ступенем впливу інвестора на об'єкт інвестування; за ступенем впливу на діяльність. Система регулювання іноземної інвестиційної діяльності. Форми іноземного інвестування. Підприємство з іноземними інвестиціями. Спільні підприємства. Облік надходження іноземних інвестицій у статутний капітал. Види внесків до статутного капіталу іноземними інвестиціями. Загальні методологічні засади оцінки фінансових інвестицій та відображення їх в обліку відповідно до П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції». Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції, які обліковуються методом участі в капіталі. Облік фінансових інвестицій в залежності від мети придбання. Облік інвестицій, які засвідчують право власності. Облік інвестицій, які засвідчують боргові зобов'язання. Оцінка інвестицій на дату балансу. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

4.2 Практичні заняття

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності	1	1
	Договірні відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2	
2	Поняття валютних цінностей та облік операцій з ними	3	1
3	Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності	3	1
4	Облік експортних операцій	1	1
	Облік лізингових та транспортних операцій у ЗЕД	2	
5	Облік комісійних та консигнаційних операцій	2	1
	Облік інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності	1	
6	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	3	1
Разом		18	6

При проведенні практичних занять створюються умови для максимально самостійного виконання завдань. Тому при проведенні практичного заняття викладачеві рекомендується:

1. Провести експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу, необхідного для виконання роботи (з оцінкою).

2. Перевірити правильність виконання завдань, підготовлених студентом вдома (з оцінкою).

Будь-яке практичне заняття включає самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і вивчення методики рішення типових задач. Деякі завдання містять елементи наукових досліджень, які можуть зажадати поглибленої самостійного опрацювання теоретичного матеріалу

Система накопичення балів – проста сума балів, які отримано студентом за семестр.

Розподіл балів, які отримують студенти за темами кожної поточної атестації, наведено в таблиці.

Назва теми	Кількість балів
Змістовий модуль №1	10
Змістовий модуль №2	10
Змістовий модуль №3	10
Змістовий модуль №4	10

Змістовий модуль №5	10
Змістовий модуль №6	10
Всього за змістові модулі	60
Підсумковий контроль	40
Всього за практичні завдання	68
Всього за теоретичні завдання	32
Разом	100

Критерії комплексного оцінювання доводяться до студентів на початку викладання навчальної дисципліни.

Практичне заняття складається з двох частин. **Перша частина занять** – індивідуальне опитування, включає різні форми виявлення ступеня засвоєння теоретичного матеріалу. **Друга частина** відводиться на розв’язання вправ і практичних задач.

В процесі **поточного контролю** викладачем використовуються наступні **критерії оцінки**:

Види контрольних заходів	Результат	Кількість балів за 1 захід
Індивідуальне опитування з питань поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах підготовки практичних занять	Публічна презентація доповіді й дискусійне обговорення на практичному занятті. Терміни виконання - у межах підготовки практичних занять.	0 - 2
	Рішення практичного завдання шляхом формування обґрунтованого висновку підкріпленого розрахунками та з посиланнями на конкретні нормативно-правові акти	0 - 2
Всього		0 - 4

У разі індивідуального опитування бали нараховуються за такою схемою:

- 2 бали – відповідь або завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній педагогічній діяльності.
- 1,9-1,5 бали – відповідь і завдання – повні з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача.
- 1,4-1 бал – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
- 0,9-0,6 бали – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні). З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу.
- 0,5-0,2 бали – відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє навчальним, матеріалом, виявляє здатність елементарно викласти думку.

- 0,1 бал – відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Теоретичний зміст курсу засвоєно частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані.

За розв'язання вправ і практичних задач бали нараховуються за такою схемою:

- 2 бал – студент правильно вирішив задачу;
- 1,9-1,6 бали – студент вирішив задачу з помилками;
- 1,5-0,5 бали – студент правильно вписав формулу за якою вирішується задача та зробив спробу її вирішення;
- 0,4-0,1 бали – студент правильно вписав формулу за якою вирішується задача;
- 0 – студент не вирішив задачу.

Якщо студент не набрав на практичних заняттях встановлену кількість балів, то він має право добирати бали на консультації.

Таким чином, під час поточного контролю за всіма видами роботи студенти можуть всього набрати не більше 60 балів. Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримує менше 35 балів, то до заліку він не допускається.

4.3 Самостійна робота

При організації самостійної роботи з даної дисципліни викладачеві рекомендується використовувати такі її форми:

- рішення студентом самостійних завдань звичайної складності, направлених на закріплення знань і умінь;
- виконання індивідуальних завдань підвищеної складності, направлених на розвиток у студентів наукового мислення та ініціативи.

Індивідуальне завдання оцінюється в 20 балів. Студенту пропонується підготувати тестові завдання, або кросворди, або наукову статтю.

По кожній темі дисципліни «Економічний аналіз» розробити та розв'язати тестові завдання.

1. Кожна тема повинна містити не менше 10 питань з трьома відповідями. Правильні відповіді необхідно в індивідуальному завданні виділити кольором або курсивом, або подати відповіді за всіма питаннями тем на окремому аркуші. Кожне тестове питання оцінюється в 0,2 бали. Таким чином, студент може отримати 20 балів ($0,2 \text{ бали} \times 10 \text{ тестів} \times 10 \text{ тем} = 20 \text{ балів}$).
2. До кожної теми дисципліни «Економічний аналіз» необхідно розробити кросворд різного виду складності з кількістю питань по горизонталі та вертикалі – 10. Кожен кросворд оцінюється в 2 бали. Отже загальна кількість балів, яку може отримати студент за розроблений кросворд становить 20 балів ($2 \text{ бали} \times 10 \text{ тем} = 20 \text{ балів}$).
3. Студенти можуть проводити власні дослідження за економічним напрямом з використанням різних методів статистики за запропонованими темами (написання статей або участь у конференціях):

Всі завдання (контрольні та самостійні роботи) з цього курсу повинні бути завершені до зазначеного терміну. Роботи, здані пізніше встановленого терміну, отримують оцінку нижче встановленої, і це, в свою чергу, впливає на остаточну оцінку за курсом.

4.4 Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

Залік	Усна відповідь на теоретичне питання	За змістом всього курсу (розділ 3 робочої програми)	- 20 балів (максимальна оцінка): студент правильно відповів на теоретичне питання; - 19-15 балів: студент дав не повну відповідь без суттєвих помилок або з незначними помилками; - 9-14 балів: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та з загальних рисах може відповісти на поставлене запитання; - 8-1 бал: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;	20
	Підсумкове практичне завдання	Виконання завдання передбачає складання запропонованого викладачем документа (враховуючи вид документа, ділову ситуацію та інші дані). ПРСЗ здається на заліковому тижні із застосуванням презентаційного матеріалу.	Виконання і захист практичного завдання максимально оцінюється у 20 балів. 17-20 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки правильні, зроблено власні висновки. Відповіді на запитання при захисті роботи надані в повному обсязі. 13-16 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки правильні, <i>але</i> власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи надані не в повному обсязі. 14-10 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, <i>але</i> розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи надані не в повному обсязі. 6-12 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, <i>однак</i> з незначними недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при	20

		захисті роботи не повні (але більше ніж на 50 % від заданих було надано відповіді). 1-5 балів: звіт оформлено відповідно до вимог. На захисті не застосовується наочні методи: презентація, роздатковий матеріал. Доповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, <i>однак</i> з недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні. Відповіді на запитання при захисті роботи не повні (більше ніж на 20 % від заданих було надано відповіді).	
Усього за підсумк. семестр. контроль			40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

1. «Правила гри»

Під час вивчення дисципліни необхідно дотримуватися наступних правил:

1. Не спізнюватися на заняття.
2. Не пропускати заняття без поважних причин, у разі хвороби подати довідку, в інших випадках – пояснювальну записку.
3. В обов'язки студента входить відвідування всіх видів занять.
4. Згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю.
5. Пропущені заняття відпрацьовувати у вказаний викладачем час.
6. Не порушувати дисципліни під час заняття.
7. Вимикати мобільні телефони.
8. Активно брати участь в навчальному процесі.
9. Конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на заняттях.
10. Сприяти колективній роботі і залученню до дискусію більш слабких студентів.

11.Бути обов'язковим та пунктуальним.

12.Старательно виконувати домашні та інші завдання.

Рекомендована література

Основна:

1. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навч.посібник. - К.: Слово, 2009.
2. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навч.посібник. – Житомир: ПП «Рута», 2005.
3. Дегтярева О.И., Полякова Т.Н., Саркисов С.В. Внешнеэкономическая деятельность: Уч.посоибие, - 2-е узд.- М.: Дело, 2010.
4. Буряк П.Ю. Облік на підприємствах малого бізнесу: навчальний посібник для вузів / П.Ю. Буряк, Л.Ю. Шевців, Хом'як Р.Л. – К.: Професіонал, 2008. – 272 с.
5. Герасим П.М. Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник / П.М. Герасим, Г.П. Журавель, Л.Я. Хомин. – К.: ВД “Професіонал”, 2011. – 448 с.
6. Лишиленко А.В. Бухгалтерський учет: учебник для вузов / А.В. Лишиленко. – 3-е изд., перделан. и доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 736 с.
7. Організація бухгалтерського обліку. Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., доп. і пер. – Житомир: ПП "Рута", 2006. – 592 с.
8. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2004. – 784 с.

Додаткова:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV (з пізнішими змінами й доповненнями).
2. Закон України «Про іноземне інвестування» № 93 від 19.03.96р.
3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» № 185/94-ВР від 23.09.94р.
4. Закон України від 23.12.98 р. №351-XIV «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в області ЗЕД».
5. Указ Президента України від 04.10.94 р. №567/94 «Про застосування Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів».
6. Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.93 р. №15-93 «Про систему валютного регулювання та валютного контролю».
7. Закон України від 19.03.96р. №93/96-ВР «Про режим іноземного інвестування».
8. Постанова КМУ від 29.04.99 №756 «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності».
9. Декрет Кабінету міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» № 15-93 від 10.02.93р.
10. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку затв. наказом МФУ від 24.05.95 р. № 88.
11. П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затв. наказом МФУ від 31.03.1999 р. № 87.
12. П(С)БО 6 "Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах", затв. наказом МФУ від 28.05.1999 р. № 137.
13. П(С)БО 7 "Основні засоби" затв. наказом МФУ від 27.04.2000р. № 92
14. П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" затв. наказом МФУ від 18.10.1999р. № 242.
15. П(С)БО 9 "Запаси" затв. наказом МФУ від 20.10. 1999р. № 246
16. П(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість" затв. наказом МФУ від 8.10.1999р. № 237.
17. П(С)БО 15 "Дохід", затв. наказом МФУ від 29.11.1999 р. № 290.

18. П(С)БО 16 "Витрати", затв. наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318.
19. П(С)БО 17 "Податок на прибуток затв. наказом МФУ від 28.12.2000 р. № 353.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавчі та нормативні акти. - <http://www.uazakon.com>
2. Всеукраїнська бухгалтерська газета «Податки та бухгалтерський облік». -
3. <http://www.nibu.factor.ua>
4. Всеукраїнська бухгалтерська газета «Все про бухгалтерський облік». -
5. <http://www.vobu.com.ua>
6. Державна податкова служба України. - <http://www.sta.com.ua>
7. Бібліотека Верховної Ради України. - <http://www.lib.rada.gov.ua>
8. Державний комітет статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Кабінет Міністрів України. - <http://www.kmu.gov.ua>
10. Національний банк України. - <http://www.bank.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України. - <http://www.minfm.gov.ua>
12. Фонд державного майна України.- <http://www.spfu.gov.ua>
13. Банк міжнародних розрахунків.-<http://www.bis.org>
14. Державний комітет статистики України.- <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Світовий економічний форум.- <http://www.weforum.org>
16. Україна фінансова: Інформаційна база даних.- <http://www.ufin.com.ua>
17. Центр соціально-економічних досліджень CASE –Україна.-
<http://www.case.ukraine.kiev.ua>